

UCHWAŁA Nr 159 / 3311 / 16
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO
w RZESZOWIE
z dnia 24 marca 2016 r.

w sprawie wyrażenia woli przystąpienia do inicjatywy Komisji Europejskiej
***lagging regions*.**

Na podstawie art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (Dz. U. z 2015 r. poz. 1392 z późn. zm.)

Zarząd Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
uchwala, co następuje:

§ 1

Wrazić wolę przystąpienia do inicjatywy Komisji Europejskiej *lagging regions* poprzez podpisanie *Listu intencyjnego* w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

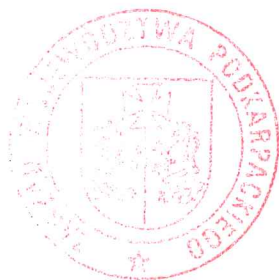
Do podpisania Listu intencyjnego wyznacza się Marszałka Województwa Podkarpackiego Władysława Ortyła oraz Wicemarszałek Województwa Marię Kurowską

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Marszałkowi Województwa Podkarpackiego.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA

Władysław Ortył

Załącznik do Uchwały Nr 159 / 3311 / 16
Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie
z dnia 24 marca 2016 r.

LIST INTENCYJNY

Niżej podpisane strony („strony”) niniejszym oświadczają zamiar wzięcia udziału w zaproponowanej przez Dyрекcję Generalną ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej Komisji Europejskiej inicjatywie „Regiony Słabiej Rozwinięte” poprzez skoncentrowanie swoich wysiłków na wdrożeniu do końca stycznia 2017 r. planu działań załączonego do niniejszego listu.

Podjęcie tej inicjatywy stanowi odpowiedź na wnioski wynikające z 6-tego sprawozdania Komisji Europejskiej na temat spójności, w którym zwrócono szczególną uwagę na wyzwania, związane z perspektywami rozwojowymi „regionów o niskich dochodach”, tj. takich, których PKB obecnie wzrasta, ale nadal utrzymuje się poniżej 50% średniej UE. Skupisko regionów należących do tej grupy, wśród których znajduje się województwo podkarpackie/świętokrzyskie, znajduje się we wschodniej części Unii Europejskiej.

Głównym celem realizacji inicjatywy „Regiony Słabiej Rozwinięte” w województwie podkarpackim/świętokrzyskim jest zdynamizowanie procesów rozwojowych i zwiększenie dynamiki wzrostu zatrudnienia poprzez podjęcie wyselekcjonowanych działań, służących zwiększeniu skuteczności i efektywności wykorzystania w regionie środków z Europejskich Funduszy Strukturalnych i Inwestycyjnych. W dłuższej perspektywie działania te przyczynią się do wzmocnienia i utrwalenia korzystnych trendów rozwojowych, zmniejszając ryzyko wystąpienia niekorzystnych zjawisk stagnacyjnych, obserwowanych w regionach o niskiej dynamice rozwojowej.

Strony postanawiają utworzyć Komitet Sterujący, którego zadaniem będzie nadzorowanie postępów we wdrażaniu planu działań oraz monitorowanie stanu realizacji inicjatywy, w tym identyfikowanie potencjalnych problemów i proponowanie, w razie potrzeby, odpowiednich działań zaradczych.

Realizacja tej inicjatywy nie wiąże się z wyasygnowaniem przez Komisję Europejską na rzecz regionu żadnych dodatkowych środków finansowych Unii Europejskiej. W stosownych przypadkach region będzie mógł wykorzystać środki przydzielone w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego (2014–2020) na wdrożenie działań, które mogą wykroczyć poza ramy czasowe inicjatywy.

Niniejsze pismo nie stanowi umowy w sensie prawnym.

Podpisano w Rzeszowie w dniu 2016 r.:

(Podpis)

Marszałek Województwa
Wicemarszałek Województwa

(Podpis)

Corina Crețu, komisarz ds. polityki regionalnej i miejskiej

(Podpis)

Jerzy Kwieciński, sekretarz stanu, Ministerstwo Rozwoju/
Adam Hamryszczak, podsekretarz stanu, Ministerstwo Rozwoju

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA

Władysław Ortyl

Plan Działań na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia w województwie podkarpackim

Pomimo znakomitego tempa wzrostu w ostatnich latach, Podkarpackie pozostaje jednym z najsłabiej rozwiniętych regionów w UE, z PKB poniżej 50% średniej UE-28 i jednym z najniższych poziomów konkurencyjności w kraju. Jednocześnie Podkarpackie jest jednym z najbardziej innowacyjnych regionów w Polsce, a jego innowacyjność rośnie w szybszym tempie niż średnia w UE. Region jest liderem w Makroregionie Polski Wschodniej w zakresie prowadzenia innowacyjnej działalności eksportowej (5,4%), która jest wyższa niż wartość krajowa (4,7%).

Głównym wyzwaniem dla rozwoju Podkarpackiego jest uporanie się z poprawą konkurencyjności i dalsze wzmocnienie wyników B+R związanych z niedostatecznym komercyjnym wykorzystaniem publicznej infrastruktury B+R (zbudowanej z pomocą programów operacyjnych na lata 2007-2013 oraz 2014-2020), niezadowalającą współpracą między nauką i lokalnym biznesem, niską wydajnością pracy, niedopasowaniem oferty edukacyjnej szkół (w tym szkolnictwa zawodowego) do potrzeb rynku pracy oraz niewystarczającym dostępem firm do usług wspierających biznes oraz finansowania.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 (RPO 2014-2020) koncentruje się na działaniach przynoszących największe efekty społeczno-gospodarcze w regionie i jest zgodny ze strategią Europa 2020 na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Plan Działań przewiduje komplementarne działania w stosunku do działań zaprojektowanych w ramach RPO 2014-2020.

Ze względu na ograniczony zakres czasu inicjatywy „słabiej rozwiniętych regionów”, plan działań koncentruje się na rozwiązywaniu tylko dwóch z wyżej wymienionych przeszkód: niskiego poziomu komercyjnej działalności badawczo-rozwojowej jednostek naukowych i niskiego poziomu inwestycji i konkurencyjności lokalnych przedsiębiorstw, aby zapewnić ukierunkowane rozwiązania zidentyfikowanych problemów oraz przyczynić się do dalszego rozwoju regionu.

Informacje statystyczne

	Year	Podkarpackie	Poland	EU
PKB per capita	2013	47.9	67.3	100
	2014		68	100
Wydajność:	2013	55.8	73.3	100
Wzrost PKB	2002-2012	4.3	4.3	1.2
Średnia roczna zmiana w %				
Wzrost PKB per capita	2001-2011	4.2	4.1	1.0
Średnia roczna zmiana w %				
Poziom bezrobocia	2014	14.0	9.0	10.1
Wzrost zatrudnienia	2002-2012	0.6	1.2	0.4
% Wydatków na B+R dla PKB	2012	1.0	0.89	2.01
	2013	1.21	0.87	2.03
	2014	-	0.94	2.03
Wydatki na badania i rozwój w sektorze przedsiębiorstw (BERD)	2012	0.74	0.33	1.28
	2013	0.98	0.38	1.29
	2014	-	0.44	1.3
Indeks konkurencyjności	2013	23	32.5	52.5
Wartość 0 i 100				
Indeks konkurencyjności				

Tabela 1. Wybrane wskaźniki regionalne ¹

1. Wyzwania dla Podkarpacia

I. Wzmocnienie komercyjnego wykorzystania publicznej infrastruktury badawczej i współpracy między przedsiębiorstwami a uczelniami (w regionie i poza nim).

W latach 2007-2013 uczelnie koncentrowały swoje wysiłki na realizacji projektów infrastrukturalnych oraz tworzeniu bazy materialnej dla przyszłych badań. Z uwagi na warunki otrzymanego wsparcia i przepisy prawne obowiązujące w zakresie pomocy publicznej w czasie perspektywy finansowej 2007-2013, wytworzona infrastruktura nie jest wykorzystywana komercyjnie w sposób optymalny. Komercyjne wykorzystanie powstałych obiektów i ich wyposażenia będzie zmierzać do realizacji wspólnych projektów B+R przez sferę nauki i przedsiębiorczości.

Obsługa do 100 projektów badawczo-rozwojowych została zaplanowana w ramach RPO na lata 2007-2013. Jednak spośród 154 wniosków złożonych w konkursach w dziedzinie B+R, tylko 37 otrzymało ocenę pozytywną. Tylko jeden z tych projektów dotyczył współpracy między MŚP i jednostką badawczą. Konieczne jest nawiązanie współpracy między biznesem i nauką w zakresie działań badawczo-rozwojowych poprzez stworzenie środowiska biznesowego do inicjowania działań badawczo-rozwojowych w regionie.

II. Wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw w regionie

Konieczność zwiększenia konkurencyjności przedsiębiorstw na obszarach ubogich

Występują znaczne zróżnicowania wewnątrzregionalne w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego. Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON w przeliczeniu na 10 tys. ludności w podregionie rzeszowskim (862 podmioty), natomiast w pozostałych podregionach wartość omawianego wskaźnika jest wyraźnie mniejsza (757 - krośnieński, 730 - tarnobrzeski, 666 - przemyski). Wyraźnie zaznacza się różnica między północną i południową częścią regionu, oraz między miastami a obszarami wiejskimi.

Przeciwdziałanie dywergencji wewnątrzregionalnej wymaga podjęcia działań na rzecz poprawy konkurencyjności MŚP, w szczególności na obszarach defaworyzowanych. W tym celu należy opracować i wdrożyć pakiet usług świadczonych przez IOB na rzecz MŚP, dzięki którym podniosą one swoją konkurencyjność i zwiększą szanse rozwojowe. Ze względu na charakterystykę istniejących podmiotów (lokalizacja przestrzenna, rozproszenie, struktura mikro i małych przedsiębiorstw, niska kooperacja) należy w szczególności skoncentrować się na podmiotach wpisujących się w drugą z inteligentnych specjalizacji – jakość życia.

Potrzeba wzmocnienia skali regionalnych instrumentów finansowych

Oceny przeprowadzone w ramach RPO na lata 2007-2013² wskazują, że na Podkarpaciu występuje luka finansowa. Jednocześnie dotychczasowe refundowane wsparcie nie było

¹ Regional fact sheet, Poland, DG REGIO

² Diagnoza potrzeb rozwojowych regionu w kontekście realizacji RPO Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 (2012, str. 65-66.); Rola instrumentów inżynierii finansowej w zaspokajaniu potrzeb finansowych

wystarczająco dostosowane do potrzeb małych i średnich przedsiębiorstw. Było małe zróżnicowanie oferowanych produktów finansowania zwrotnego w Podkarpackim (na przykład brak funduszy kapitałowych). Oferowane finansowanie było niewystarczająco zorientowane na potrzeby konkretnych firm i branż. Ponadto finansowanie zwrotne zostało równomiernie rozłożone w całym regionie.

Zaleca się tworzenie polityk w celu wsparcia instrumentów inżynierii finansowej w skali regionalnej. Jednocześnie podkreślano, że szczególną uwagę należy zwrócić na wsparcie dla przedsiębiorstw wykorzystujących szeroką gamę zarówno dotacji i instrumentów inżynierii finansowej. Jednocześnie wskazano konieczność zaoferowania zwrotnego finansowania dla przedsiębiorstw na obszarach wiejskich i w małych miasteczkach. Zgodnie z tymi zaleceniami oraz dla zapewnienia dostosowanej oferty dla instrumentów finansowych, musi zostać zbadana możliwość ustalenia we własnym zakresie instrumentów finansowych w modelu In-House.

2. Inwestycje w rozwój i zatrudnienie do 2023 r.

Realizacja całego RPO 2014-2020 (EURO 2 114 243 760) ma na celu poprawę sytuacji społeczno-gospodarczej regionu. Działania na rzecz B+R oraz przedsiębiorczości skoncentrowane są głównie w Osi Priorytetowej 1. Co więcej, lokalna przedsiębiorczość wspierana jest również w ramach Osi Priorytetowej 7.

Oś priorytetowa	Fundusz	Wkład UE (A)	Wkład Krajowy (B) = (C) + (D)	Szacunkowy podział wkładu krajowego		Finansowanie ogółem (E) = (A) + (B)
				Krajowe środki pub. (C)	Krajowe środki prywat. (D)	
OP 1 Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka	EFRR	374 372 710	66 065 773	20 480 390	45 585 383	440 438 483
OP 7 Regionalny rynek pracy	EFŚ	227 385 570	40 126 866	36 258 635	3 868 231	267 512 436
OP 10 Pomoc techniczna	EFŚ	69 703 020	12 300 533	12 300 533	0	82 003 553

Ponadto, Program Operacyjny Polska Wschodnia 2014-2020 (do którego region kwalifikuje się) obsługuje także promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz wspieranie tworzenia nowych firm, rozwoju i wdrażania nowych modeli biznesowych dla MŚP - Oś 1. Przedsiębiorcza Polska Wschodnia - w ramach którego na wsparcie przeznaczone jest 846.4 mln. EURO z czego UE to 719.4 mln EUR, a wkład krajowy: 127,0 mln EUR.

Region może skorzystać także ze środków Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020, w ramach którego beneficjentami są przedsiębiorstwa (w szczególności MŚP), instytucje naukowe, konsorcja firm i instytucje naukowych, instytucje otoczenia biznesu. Kwota alokacji tego PO wynosi 10 189,8 mln EUR, z czego EFRR to 8 613, 9 mln euro, krajowe źródła / finansowanie 1 575,9 mln EUR.

3. Działania

Przeszkoda I: Niski poziom komercyjnej działalności badawczo-rozwojowej jednostek naukowych.

Działanie 1: Poprawa komercyjnego wykorzystania publicznej infrastruktury badawczej poprzez utworzenie Centrów Transferu Technologii (CTT) Uniwersytetu Rzeszowskiego i Politechniki Rzeszowskiej.

Poddziałania:

a) Zinwentaryzowanie usług B+R oraz wyposażenia obu uczelni

Uczestnicy: Uniwersytet Rzeszowski, Politechnika Rzeszowska, Urząd Marszałkowski.

Czas: 1 miesiąc.

Rezultat: Raport inwentaryzacyjny.

b) Analiza potrzeb biznesowych w zakresie dostępnych usług i sprzętu B+R, z pierwszeństwem dla inteligentnych specjalizacji regionu.

Uczestnicy: Urząd Marszałkowski, Bank Światowy.

Czas: 1 miesiąc.

Rezultat: Raport/mapa potrzeb biznesowych.

c) Analiza ram prawnych, proceduralnych i fiskalnych dla komercyjnego wykorzystania infrastruktury B+R.

Uczestnicy: Ministerstwo Rozwoju, Komisja Europejska.

Czas: 4 miesiące.

Rezultat: horyzontalne wytyczne z odpowiednimi przepisami prawnymi.

d) Uzyskanie wiedzy o najlepszych praktykach CTT w UE i opcje rozwijające dla modelu CTT na Podkarpaciu.

Uczestnicy: Bank Światowy, Urząd Marszałkowski, Komisja Europejska (TAIEX REGIO), obydwie uczelnie (PRz, URz).

Czas: 3 miesiące.

Rezultat: Wzór CTT i wizyty studyjne.

e) Ustanowienie CTT (harmonogram, procedury administracyjne i prawne, model zarządzania, wprowadzanie partnerów biznesowych do struktur zarządzania, strategia marketingowa, system badania motywacji do promowania współpracy pomiędzy nauką i biznesem).

Uczestnicy: Urząd Marszałkowski, firma doradcza (dostępne w ramach pomocy technicznej).

Czas: Pierwszy kwartał 2017 roku.

Rezultat: CTT

Rezultat końcowy: Stworzenie CTT na Uniwersytecie Rzeszowskim i Politechnice Rzeszowskiej jako zinstytucjonalizowanych podmiotów międzywydziałowych, mających dostęp do zinwentaryzowanych zasobów infrastruktury B+R, prowadzących działalność B+R dla firm lub udostępnianie infrastruktury do zainteresowanych podmiotów.

Przeszkoda II: niski poziom inwestycji i konkurencyjności lokalnych przedsiębiorstw.

Działanie 2: Zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw na obszarach ubogich.

Poddziałania:

a) Analiza działalności gospodarczej - badania i wywiady wśród lokalnych firm i identyfikacja potrzebnych usług.

Uczestnicy: IOB, Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w ramach tutorialu Banku Światowego.

Czas: 1 miesiąc.

Rezultat: raport.

b) Rozwój dostosowanych usług wsparcia biznesu.

Uczestnicy: IOB, Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w ramach tutorialu Banku Światowego.

Czas: 2 miesiące.

Rezultat: Zestaw prorozwojowych usług wspierających przedsiębiorstwa.

c) Pilotaż świadczenia usług na grupie wybranych firm.

Uczestnicy: IOB, Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w ramach tutorialu Banku Światowego

Czas: 2 miesiące

Rezultat: Przetestowane usługi wspierające przedsiębiorstwa.

Finalny rezultat: Zestaw gotowych usług wsparcia dla biznesu.

Działanie 3: Stworzenie wewnętrznych instrumentów finansowych.³

Poddziałania:

a) Wizyta studyjna do regionów zarządzających instrumentami finansowymi In-House.

Uczestnicy: Komisja Europejska (TAIEX-REGIO), Urząd Marszałkowski.

Czas: 2 miesiące.

Rezultat: Raport na temat najlepszych praktyk, do zaimplementowania przez Urząd Marszałkowski.

b) Wsparcie eksperckie dla projektowania instrumentów finansowych In-House.

Uczestnicy: Komisja Europejska (TAIEX-REGIO), Urząd Marszałkowski.

Czas trwania: 1 miesiąc.

Rezultat: Liczba wypracowanych instrumentów finansowych.

³ W zależności od wyniku bieżącej analizy prawnej odnośnego ustawodawstwa krajowego i regionalnego w sprawie zasad przewodnich instrumentów finansowych w domu, Akcja 3 i odpowiednich podakcjach a) - d) mogą zostać zmienione w porozumieniu ze służbami Komisji.

c) stworzenie instrumentów finansowych In-House w oddziale Urzędu Marszałkowskiego, w tym zatrudnienie wykwalifikowanej kadry.

Uczestnicy: Urząd Marszałkowski.

Czas: 3 miesiące.

Rezultat: Oddział In-House instrumenty finansowe.

d) wsparcie Eksperckie w fazie start-up w Oddziale instrumentów finansowych In-House.

Uczestnicy: Urząd Marszałkowski, ekspert od instrumentów finansowych (pomoc techniczna jest dostępna).

Czas: Pierwszy kwartał 2017 roku.

Rezultat: Ilość dostępnych instrumentów finansowych.

Produkcja końcowa: Oddział w Departamencie Rozwoju Regionalnego w Urzędzie Marszałkowskim obsługujący instrumenty finansowe.

5. Załączniki

1. Społeczno ekonomiczne fakty

2. Dostępne dane dot. środków do tej pory przeznaczonych na inwestycje

3. Wykaz literatury

- I. Regionalna Tablica Innowacyjności 2014, DG Enterprise and Industry;
- II. Regionalny arkusz, Polska, DG REGIO;
- III. Diagnoza potrzeb rozwojowych regionu w kontekście Realizacji RPO Województwa; Podkarpackiego na lata 2007-2013, Instytut Badań Strukturalnych;
- IV. Roczne sprawozdanie z realizacji RPO województwa podkarpackiego na lata 2007-2013, 2014;
- V. Ewaluacja: Wpływ wsparcia RPO Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 na funkcjonowanie instytucji otoczenia biznesu, Źródło, 2013, Poznań;
- VI. Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013 Podkarpackie;
- VII. Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 Podkarpackie.

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA

Władysław Ortyl